

Huvudman

Sundsvalls kommun
sundsvalls.kommun@sundsvall.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Nivrenaskolan i Sundsvalls kommun; nu fråga om uppföljning av tidigare uppföljningsbeslut den 10 maj 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sundsvalls kommun att senast **måndag den 2 oktober 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sundsvalls kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sundsvalls kommun ska vidta följande åtgärder

- Rektorn ska fatta ett nytt beslut om åtgärdsprogram för elev A enligt bifogad elevförteckning. Om eleven fortsatt ska ges stöd i form av undervisning i särskild undervisningsgrupp får rektorn inte överlåta beslutanderätten till någon annan (3 kap. 9 och 11 §§ skollagen).
- Se till att genomföra en samlad pedagogisk utredning av behovet av särskilt stöd för elev C enligt bifogad elevförteckning (3 kap. 7 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:8125) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Nivrenaskolan i Sundsvalls kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd samt frånvaro.

Skolinspektionen har den 11 november 2022 beslutat att förelägga Sundsvalls kommun att senast den 15 mars 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Sundsvalls kommun en anmärkning rörande hantering av elevfrånvaro.

Sundsvalls kommun har den 15 mars 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

I uppföljningsbeslutet från den 10 maj 2023 har Skolinspektionen förelagt Sundsvalls kommun att fatta nya beslut om åtgärdsprogram för två elever. I beslutet har Skolinspektionen även tilldelat Sundsvalls kommun en anmärkning avseende brister rörande utredning av särskilt stöd för en elev samt beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för två elever.

Sundsvalls kommun har den 1 juni 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Sundsvalls kommun har den 20, 21 och 26 juni 2023 inkommit med kompletteringar och förtydliganden.

Skolinspektionen har nu tagit ställning till om Sundsvalls kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen i beslutet från den 10 maj 2023 samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om åtgärdsprogram samt utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens beslut från den 10 maj 2023 konstaterades brister gällande beslut om åtgärdsprogram på Nivrenaskolan. För två av de tre elever som redovisningen omfattade hade rektorn överlåtit sin beslutanderätt trots att insatserna i åtgärdsprogrammen var sådana att rektorn inte hade rätt att överlåta beslutanderätten.

Av huvudmannens redovisning framgår att åtgärdsprogrammet för en av eleverna (elev B) nu är beslutat av rektorn, medan åtgärdsprogrammet som avser den andra eleven (elev A) har beslutats av en speciallärare. I åtgärdsprogrammet för elev A framkommer att elevens åtgärder i form av särskilt stöd innefattar ”stöd i svenska i liten grupp på måndagar och stöd i matematik i liten grupp på torsdagar med specialpedagog”.

Skolans rektor har i samtal med Skolinspektionen den 21 juni 2023 uppgett att skolan inte anser att stödet till elev A är att betrakta som särskilt stöd i annan undervisningsgrupp. Rektor har i en skrivelse till Skolinspektionen den 26 juni 2023 förtydligat att anledningen till detta är att eleven får sin huvudsakliga undervisning i ordinarie klass och att eleven endast vid ett tillfälle per vecka och ämne får undervisning i annan grupp.

I beslutet från den 10 maj 2023 konstaterades även att det för en elev på Nivrenaskolan (elev C) saknades en utredning av särskilt stöd, trots att eleven hade identifierats vara i behov av en sådan utredning. Huvudmannen menade att Nivrenaskolan saknade möjlighet att genomföra en utredning av elevens behov av särskilt stöd på grund av elevens höga frånvaro. Nivrenaskolan tilldelades en anmärkning där Skolinspektionen påpekade vikten av att genomföra en samlad pedagogisk utredning utifrån den information som finns att tillgå angående elevens skolsituation. Skolinspektionen gav exempel på vilket underlag som huvudmannen skulle kunna använda sig av.

Sundsvalls kommun har inkommit med redovisning angående elev C där det framkommer att eleven endast varit på skolan sporadiskt, att skolan har provat många anpassningar och att skolan har samverkat med socialtjänsten. Huvudmannen uppger i redovisningen att skolan inte har kunnat skaffa sig underlag för beslut om åtgärdsprogram men att skolans personal inte bedömer att elev C har några inlärningssvårigheter.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 287) framgår att utredningen ska göras i samråd med den berörda eleven.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister i Nivrenaskolans arbete med beslut om åtgärdsprogram. I åtgärdsprogrammet för elev A framkommer att eleven ska ges stöd i matematik och svenska i liten grupp under en lektion per vecka i respektive ämne. Det framkommer inte att insatsen endast ska gälla under en begränsat tid. Vidare beskrivs åtgärden som en åtgärd ”i form av särskilt stöd” i elevens åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer således att åtgärden är att betrakta som undervisning i annan elevgrupp och att beslutet följaktligen ska fattas av skolans rektor.

Skolinspektionen bedömer vidare att Sundsvalls kommun fortsatt inte har genomfört en utredning av elev C:s behov av särskilt stöd utifrån tillgängligt underlag. Skolinspektionen bedömer att detta utgör en brist.

När det kommer till Nivrenaskolans arbete med att fatta beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har avhjälpt de brister som konstaterades i beslutet från den 10 maj 2023.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sundsvalls kommuns verksamhet vid Nivrenaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om åtgärdsprogram samt utredning av behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Sundsvalls kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av juristen Elina Axelsson.

Utredaren Oskar Holst har varit föredragande i ärendet.